

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Benya Annamária ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Bodolai László ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. február 22. napján kelt 19.P.20.256/2017/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes részéről az I. rendű alperes által szerkesztett és a II. rendű alperes által kiadott ... internetes portálon ... napján „...” címmel megjelent cikkben foglaltak miatt sajtó-helyreigazítás iránt előterjesztett keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek egyetemlegesen 15 napon belül 30.000 forint + áfa perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Pp. 342. § (1) bekezdését, a Ptk. 6:7. § (1)-(3) bekezdését, utalt az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényre. Idézte továbbá az új Ptk. kommentárját, megállapítva, hogy a felperes e-mailben megküldött sajtó-helyreigazítás iránti kérelme nem minősül írásbelinek. Az ugyanakkor szóbeli közlésnek sem minősül, hanem olyan elektronikus vagy digitális tartalom, ami nem felel meg a Pp. 342. § (1) bekezdésében foglaltaknak, joghatás kiváltására alkalmatlan. Utalt a 2016. július 15-én hatályba lépett 2015. évi CXXII. törvény értelmező rendelkezéseinek 17. és 18. pontjára, rámutatva, hogy az alperesi szerkesztőség nem minősíthető olyan, elektronikus ügyintézészt biztosító szervnek, amelynek kötelezettsége lenne, hogy a digitális formában megküldött adatok

alapján helyreigazítási közleményt tegyen közzé.

Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az egyszerű e-mail üzenetben megküldött digitális adathalmaz nem minősül írásbeli formának, a formai hiányosságok miatt a kérelem határidőben érkezését nem lehetett vizsgálni, azt figyelmen kívül kellett hagyni. Az e-mail üzenet megküldése ugyan igazolható, de az, hogy azt a címzett kézhez kapta már nem bizonyítható. A határidő megtartásának igazolása sem biztosított abban az esetben, ha a küldemény átvétele nem igazolható.

A Pp. 78. §-a alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének való helyt adást kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a következetes és egységes bírói gyakorlattal ellentétesen ítélte meg az e-mail útján megküldött helyreigazítási kérelem követelményeit és teljességgel megalapozatlanul utasította el a felperes keresetét.

Utalt a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.821/2014/4., 2.Pf.21.520/2015/4/II. és a 32.Pf.20.528/2016/5/II. számú határozataira. A hivatkozott döntések egységesen és egymással összhangban különbséget tesznek meghatározott esetek között, így aközött, hogy a sajtó-helyreigazítási kérelem magában az e-mailben került megfogalmazásra, vagy a sajtó-helyreigazítási kérelem papír alapon, kézzel aláírva készült el, amelynek másolata került e-mail mellékletként megküldésre. A Fővárosi Ítéltábla döntései következetesen rögzítik, hogy kizárólag az első esetben, vagyis akkor kell alkalmazni fokozott biztonságú aláírást, ha a helyreigazítási kérelem magában az e-mailben kerül megfogalmazásra.

A második esetben, amikor a kérelmező a sajtó-helyreigazítási kérelmet kinyomtatja, aláírja és az e-mailhez másolatban mellékel, a kérelem teljes mértékben megfelel - formailag és az írásbeliség szempontjából is - a postai úton küldött kérelemnek, csupán a továbbítás módjában van lényegtelen különbség. Az e-mail üzenete az alperesek által sem vitatottan határidőben megérkezett az I. rendű alperesi szerkesztőség impresszumában található e-mail címre. Annak mellékleteként csatolta a jogi képviselője saját kezű aláírásával és pecsétjével ellátott sajtó-helyreigazítás iránti kérelmének, valamint az ügyvédi meghatalmazásának aláírt másolatát.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.821/2014/4. számú határozata értelmében az e-mail mellékleteként továbbított, aláírással ellátott helyreigazítási kérelem, ha igazolhatóan megérkezik a Pp. 342. § (1) bekezdésében megjelölt személyhez, a helyreigazítási kérelemhez fűzött alaki követelményeknek megfelel, tekintettel arra, hogy a Pp. 342. § (1) bekezdése a helyreigazítási kérelmekkel kapcsolatosan egyszerű írásbeli formát rendel. Kérelme egy e-mail mellékleteként került továbbításra, ebben az esetben nem támasztható olyan többletkövetelmény a papír alapon és elektronikus formában, másolatban megküldött sajtó-helyreigazítási kérelem tekintetében, ami a helyreigazítás előterjesztője szempontjából többletkötelezettséget jelentene a fokozott biztonságú aláírás elektronikus dokumentumhoz rendelkezésével.

A 32.Pf.20.528/2016/5/II. számú határozat indokolása szerint a fokozott biztonságú elektronikus aláírás többletkövetelményét csak akkor kell alkalmazni, ha a jogában sértett fél papír alapú, kézzel aláírt, pecsételt másolati példányt nem csatol kérelméhez. Az írásban előterjesztett, de másolati példánnyal igényelt helyreigazítás hatályos, ezért ebből a szempontból nem hozható hátrányos helyzetbe az igénylő, aki elektronikus úton küldi meg a másolt kérelmet.

A 2016. július 1. napja előtt hatályos 2001. évi XXXV. törvény 4. § (1) bekezdésének alkalmazása vonatkozásában valamennyi döntés kimondja, hogy a fokozott biztonságú aláírás alkalmazása csak abban az esetben szükséges, ha a jogában sértett e-mail üzenetéhez mellékletként a kézzel aláírt helyreigazítási kérelmének másolatát nem csatolja. A 2015. évi CCXXII. törvény rendelkezései ugyanezen joggyakorlat szerint értelmezhetőek, így teljességgel megalapozatlan az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az e-mail útján küldött, jogi képviselője által kézzel aláírt sajtó-

helyreigazítási kérelme nem minősül írásbelinek, mint ahogy hibás és a gyakorlattal ellentétes az a megállapítás is, hogy a sajtó-helyreigazítási kérelme nem felel meg a Pp. 342. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

Alaptalan azon elsőfokú bírósági hivatkozás is, hogy a határidő számítás igazolása nem biztosított, mivel nem bizonyított, hogy azt a címzett kézhez kapta-e. A perben az alperes nem vitatta, hogy határidőben kézhez kapta és megnyitotta az e-mail üzenetét. Egy napi 24 órában működő online hírportál esetén nem is lehet mérlegelési kérdés az, hogy a szerkesztőség impresszumában megadott e-mail címre megérkező leveket az érkezés napján a szerkesztőség ne dolgozná fel.

Az alperes ugyan a kereseti kérelem érdemi elutasítását kérte, de bizonyítékokat a kifogásolt közlések valóságának alátámasztására nem terjesztett elő. Mivel az alperes nem tudta bizonyítani a közlemény kifogásolt tényállításainak valóságát, keresetének helyt kellett volna adni.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a perbeli tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, így az elsőfokú határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

A Pp. 342. § (1) bekezdése egyértelmű abban, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítást az érintett személy, vagy szervezet a megadott 30 napos határidőn belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól, a sajtótermék szerkesztőségétől, vagy a hírügynökségtől.

A perbeli esetben a felperes előzetes helyreigazítási kérelme olyan módon került megküldésre e-mailben az alperesek részére, hogy a felperesi jogi képviselő a helyreigazítási kérelmet tartalmazó iratot tollal aláírta, bélyegzőlenyomatával ellátta, ezen aláírt, lepecsételt dokumentumot pedig beszkennelezte és csatolta az e-mailhez. Az e-mail azt tartalmazza, hogy a felperesi jogi képviselő ahhoz mellékelten küldi meg a helyreigazítási kérelmet, illetve az ügyre vonatkozó ügyvédi meghatalmazást. Maga az e-mail fokozott biztonságú elektronikus aláírással nincs ellátva.

Az alperesek a perben nem vitatták, hogy az e-mail részükre megküldésre került, azt azonban igen, hogy az megfelelne az írásbeliség követelményének, tekintettel arra, hogy sem az, sem a mellékleteként csatolt kérelem fokozott biztonságú elektronikus aláírást nem tartalmaz.

Ezen védekezésre tekintettel nem volt mellőzhető annak vizsgálata, hogy az alperesek részére eljuttatott elektronikus irat joghatás kiváltására alkalmas-e, vagy sem.

Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény (Eat.) 4. § (1) bekezdése alapján egyértelmű és következetes volt a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy az e-mail útján továbbított helyreigazítási kérelem csak akkor felel meg az írásbeliség törvényi követelményének, ha fokozott biztonságú elektronikus aláírással látják el.

Az Eat.-ot az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (Eüt.) 121. § (1) bekezdés a) pontja 2016. július 1-jével hatályon kívül helyezte. A felperes előzetes helyreigazítási kérelme ezen időpontot követően kelt, így az új jogszabályi környezet alapján kellett állást foglalni abban a kérdésben, hogy a felperes írásban kérte-e a helyreigazítást.

Az új Ptk. 6:7. § (2) bekezdése szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a jognyilatkozat akkor minősül írásba foglaltnak, ha jognyilatkozatát a nyilatkozó fél aláírta.

A (3) bekezdés szerint írásba foglaltnak kell tekinteni a jognyilatkozatot akkor is, ha annak

közlésére a jognyilatkozatban foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában kerül sor.

Az Eüt. 1. § 22. pontja szerint fokozott biztonságú elektronikus aláírás az eIDAS rendelet 3. cikkének 11. pontja szerinti aláírás.

A belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (eIDAS) 3. cikk 11. pontja szerint fokozott biztonságú elektronikus aláírás az olyan elektronikus aláírás, amely megfelel a 26. cikkben meghatározott követelményeknek.

Az eIDAS rendelet 26. cikke értelmében pedig a fokozott biztonságú elektronikus aláírásnak az alábbi követelményeknek kell megfelelnie: a) kizárólag az aláíróhoz köthető, b) alkalmas az aláíró azonosítására, c) olyan elektronikus aláírás létrehozásához használt adatok felhasználásával hozzák létre, amelyeket az aláíró nagy megbízhatósággal kizárólag saját maga használhat, d) olyan módon kapcsolódik azokhoz az adatokhoz, amelyeket aláírtak vele, hogy az adatok minden későbbi változása nyomon követhető.

Az elektronikus aláírás olyan kriptográfiai kódolási eljárás, amelynek segítségével joghatás kiváltására alkalmas, akár a kézzel írott aláírással, vagy a közjegyző előtt tett aláírással egyenértékű bizonyító erejű dokumentum hozható létre a hatályos jogszabályok szerint. Az elektronikus levélben érkezett helyreigazítási kérelem vonatkozásában fontos garanciális követelmény az, hogy annak tartalma és a jogosulttól való származása kétséget kizáróan megállapítható legyen. A hitelesség hiánya azt jelenti, hogy a dokumentum nem alkalmas az akaratnyilatkozat megtételének, valódiságának és tartalma változatlanságának, hamisítatlanságának kétséget kizáró bizonyítására.

A fenti jogszabályi rendelkezések egybevetéséből megállapítható, hogy a korábbi szabályozással lefektetett követelményeket az új szabályozás nem írta felül.

A Ptk. 6:7. §-a az írásbeliség minimum követelményeit rögzíti, az elektronikus okirat vonatkozásában a feltétel az, hogy a jognyilatkozat közlésére az abban foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában kerüljön sor, azaz annak valódisága és hamisítatlansága igazolható legyen. A valódiság és a hamisítatlanság követelményének pedig az elektronikus okirat akkor felel meg, ha az Eüt. 1. § 22. pontjában foglalt - az abban felhívott eIDAS rendelet 3. cikk 11. pontjában, illetve 26. cikkében írtaknak megfelelő - fokozott biztonságú elektronikus aláírással látták el.

A perbeli esetben a helyreigazítási kérelem, valamint a megküldés módja együtt alkot egységet. A megküldésnek, illetve a megküldött okiratnak is meg kell felelnie az írásbeliség fenti követelményének. Írásba foglaltnak csupán a fokozott biztonságú aláírással ellátott elektronikus irat minősül és csak ennek alkalmazásával tehetők meg érvényesen elektronikus úton az írásbeli alakhoz kötött nyilatkozatok. Ennek megfelelően indifferens az, hogy az alperesek az e-mail megérkezését, átvételét elismerték-e, vagy sem, hiszen az e-mail, illetve az annak mellékleteként megküldött helyreigazítási kérelem az írásbeliség követelményének nem felelt meg, így az joghatás kiváltására nem volt alkalmas.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, köteles ezért a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a II. rendű alperes részére másodfokú perköltség megfizetésre. A II. rendű alperes perköltsége jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából áll, melynek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint állapította meg.

A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 48.000 forint másodfokú eljárási illetéket is a felperes köteles viselni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának megfelelően.

Budapest, 2017. május 23.

Dr. Kovács Éva s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő